

Benedek Elek

**A kétszívű
királyfi**

Editura Kedvenc Kiadó
Székelyudvarhely, 2019

Reproducerea parțială sau integrală a ediției fără acordul editurii
este interzisă și se pedepsește conform legilor la vigoare.

Borítóterv: Szitai György Ferenc
Illusztrációk: Eröss Csongor

Megrendelhető:

0744-505331

0744-611095

E-mail: kedvenckiado2012@gmail.com

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ELEK, BENEDEK

A kétszívű királyfi / Benedek Elek. - Odorheiu Secuiesc : Kedvenc
Kiado, 2019

ISBN 978-606-8638-85-0

Tartalom

AZ OLVÁSÓNAK	6
A KIRÁLY NYULAI	12
AZ ÚRISTEN ÉS ÉVA ANYÁNK	14
A TEJKÚT	24
MEGŐLŐ ISTÉFÁN	33
A MOLNÁR LEÁNYA	40
MI VAN A LÁDIKÓBAN?	49
ÜSSED, ÜSSED, BOTOCSKÁM!	57
A FAZÉKFEDŐ	65
A ZARÁNDOK	73
A KÉTSZÍVŰ KIRÁLYFI	77
BÉKA-KIRÁLYKISASSZONY	88
A KÉT BORSÖKRÖCSKE	94
GÁCSERA	101
RAPSÓNÉ	104
SZERENCSENEK SZERENCSÉJE	119
KÍGYÓ DARVITÉZ ÉS TATÁRVITÉZ	134
HÁROM NEMESLEGÉNY	143
VENTURNÉ	146
MELYIK ÉR TÖBBET?	151
A RÁSZEDETT ÖRDÖG	156
A TŰZ	

A KIRÁLY NYULAI

Hol volt, hol nem volt, még hetedhét országon is túl volt, volt egyszer egy szegény asszony, s ennek három fia. Olyan szegények voltak, mint a templom egere, vízzel főztek, s bottal reá rántottak, úgy éltek egyik napról a másikra. A legények bizony megelégtették ezt a keserves életet, s rászánták a fejüket, hogy már csak valamire kimozdulnak hazulról, mert így nem lehet, míg a világ s még két nap.

Azt mondja egyszer a legidősebb az anyjának:

- Édesanyám, süssön nekem egy hamuban sült pogácsát, mert én elindulok szerencsét próbálni.

Sütött is a szegény asszony, s a legény elindult világgá. Megy, mendegél ország-világ ellen, hegyen-völgyön által, s egy aranyos kúthoz ér. Letelepedik melléje, eléveszi a hamuban sült pogácsát, s falatozni kezd belőle. Amint ott eddegélne, csak eleibe szökik egy kis egérke, s azt mondja:

Hallod-e, te legény, adj egy falást abból a pogácsából, éppen hét napja, hogy egy befaló falást sem ettem.

- Nem bánom én - mondja a legény -, ha hetvenhét napja nem ettél is, bár nekem legyen elég.

Csak elcincoga nagy szomorúan az egérke, bebújt egy likba, a legény pedig továbbmendegélt. Addig ment, addig ment, hogy éppen a király városába ért. Egyenesen a király palotájának tartott, leült a kapu eleibe, s ott várta a jó szerencsét. Hát egyszer csak kijő a király maga, meglátja a legényt, még

köszön is neki, s megkérdezi:

- Mi járatban vagy te, szegény legény?

- Én bizony, felséges királyom, életem-halálom kezébe ajánlom, szolgálatot keresek, ha valahol találnék.

Azt mondja a király:

- Jere csak bé, legény, van az udvaromban száz darab nyúl, ezeket rád bízom. Hajtsd ki a mezőre, de úgy őrizd, hogy egy is el ne találjon veszni, mert aztán a nyulak s a fejed!...

Másnap reggel kihajtja a legény a száz darab nyulat, de ezek bizony, ahogy kiérték a mezőre, a száz százfelé futott. Haj, megszontyolodott a legény, még nézni sem mert a király palotája felé, megfutamodott, s hazáig meg sem állott. Elbeszélte otthon, hol járt, merre járt, mi minden történt vele. Eléáll erre a második legény, hogy most már ő próbál szerencsét, s erőst köpte a tenyerét, hogy ő - tudom, Istenem - megőrzi azt a száz nyulat, ha addig él is. Hanem az is úgy járt „kivilágos világra”, mint a legidősebb. Az aranyos kútnál ő is leült falatozni, az egérke tőle is kért egy falást a hamuban sült pogácsából, de ő bizony nem adott. Aztán addig ment, míg a király városába nem ért, beszegődött a királyhoz, de ahogy első reggel kicsapá a nyulakat a mezőre, a száz nyúl éppen százfelé futott.

Hazament ez is nagy szomorúan, s most már a legkisebb legény cíhelődött neki: hátha neki jobban vált a szerencse. Süt az anyja egy hamuban sült pogácsát, akkorát, mint egy jó nagy taligakerék, s ezzel elindul világgá. Megy, mendegél, s elérkezik az aranyos kúthoz. Amint ott eddegélne, csak eleibe fut az egérke, s igen szépen kéri, hogy adjon neki Isten nevé-

ben egy falás pogácsát, mert éppen tizennégy álló napja, hogy nem evett.

- Jó szívvel - mondá a legény -, te kicsi egérke, úgyis talán megsegít a jó Isten, hogy nem kell ebből a pogácsából sokáig élnem.

Megköszöni szépen az egérke, s azt mondja:

- No, te szegény legény, jótétel helyébe jót várj! Két bátyádtól kértem már, egyik sem adott, de nem is segítette meg az Isten egyiket sem.

Azzal befutott a likba, s egy kicsi kürtöt hozott magával.

- Ezt a kürtöt neked adom - mondá az egérke -, tedd el, még hasznát veheted.

- Ugyan bizony mit tudok én ezzel csinálni? - kérdi a legény.

- Csak vidd el - mondá az egérke -, s akármilyen veszedelembe' légy, fuvintsd meg, s minden rossz jóra fordul.

„No - gondolja magában a szegény legény -, ha nem használ, nem is árt, elviszem magammal” - bedugta a tarisznyájába, továbbindult, s meg sem állott a király városáig, s abban is a király palotájának kapujáig.

Megérkezik, letelepedik a kapuban, s hát egyszer jön a király.

- Mit keresel itt, te szegény legény? - kérdezi a király.

Elémondja, hogy miben fáradozik: szeretne valami jó helyen szolgálatba állani.

- Éppen jó helyen jársz - mondá a király -, van száz nyulam, ezeknek ügyes pásztor kéne, mert eddig még nem akadt kedvem szerint való.

Egyszeribe kezét adnak, de a király ugyancsak lelkiere köti a

legénynek, hogy egy is el ne vesszen a nyulakból, mert aztán a nyulak s a feje!...

Jól van. A legény másnap reggel kimegy a mezőre a száz darab nyúllal, de még meg sem szagolják ezek a füvet, ahány annyifelé iramodik.

- Haj, Szűz Mária, Szent József- kiált a legény -, mi' csináljak most már! - Eszibe jut a kürt, elérántja, belefuvint, s hát az a száz darab nyúl egyszerre megfordul, s úgy összefut, mint megannyi juh.

Látta ezt a király a palota tornácából, megcsavargatá a fejét, semmiképpen el nem tudá gondolni, hogy miféle ördögös praktikával* gyűjté össze a legény azokat a nyulakat.

„No, megállj - gondolá magában -, azért ma mégis hiányzik majd legalább egy a százból! Ha nem, egyéb próbára teszek.”

Mindjárt megparancsolja egy szolgálnak, hogy menjen ki a mezőre egy zsákkal, s kérjen a pásztortól egy nyulat a király nevében.

Kimegy a leány, kéri a nyulat, de a legény azt mondja, hogy ő bizony az Isten nevében sem ad, mert neki a feje drága.

- De így s de úgy - mondja a leány -, vendégség lesz a háznál, s a király mindkettejüknek fejét veteti, ha nem lesz nyúl az asztalon.

Amint így vikotálodnának,* honnét, honnét nem, csak ott terem a kicsi egérke, s odasuttint a legénynek:

- Csak adj oda egyet, ne félj, a többi bíz reám!

A legény hallgat az egérke szavára, fülinél fog egy nyulat nagy hirtelen, bedugja a zsákba, s a leány elindul vele. Abban

a minutában csak felszökik az egérke a zsákra, s míg a leány százat lépne, kirágja a zsák végét, a nyúl kiugrik belőle, s úgy visszafutott a többihez, mintha szemit vették volna ki. Az egérke pedig leszökött a zsákról, hirtelen felkapott egy nagy darab tehéntrágyát, beledugta a zsákba a nyúl helyett.

Megy este a legény haza, bétereli a száz nyulat a nagy kapun. Hát jó eleibe a király, káromkodik, hogy reng belé az udvar.

- Jere csak, jere, te kötélrevaló, mit küldöttél te nekem a zsákba!

Feleli a legény:

- Az Isten Istenem ne legyen, ha nem nyulat, felséges királyom.

Hívják a szolgálót.

- Hát mit adott neked a pásztor, te leány?

- Nekem bizony, felséges királyom, életem-halálom a kezembe ajánlom, igazán nyulat adott.

- Hm - mondja a király -, még ilyent sem ettem világi életemben, hát most már hol a nyúl?

Számlálják a nyulakat, egyszer, kétszer, háromszor, de csak mindig száz jött ki.

- No, hallod-e, te szegény legény - mondá a király -, még ilyen pásztorom sem volt, hogy küldjön is nyulat, s ne is hiányozzék. Hát mit kívánsz?

- Csak egy kád pénzt, felséges királyom, mert nagy a szegénység otthon.

A király tüstént méretett egy istenes nagy zsák pénzt, hogy a legény tizenkét ökörrel húzatta haza. De bezzeg olyan erősen meggazdagodtak, hogy csudájára jártak messze földről.

AZ ÚRISTEN ÉS ÉVA ANYÁNK

Mikor az Úristen a teremtés munkáját bevégezte, így szólt:
- Virág, viríts és hervadj, tavasz jöjj és tűnj el, te is ember, tudd meg, hogy ha születél, meg is kell halnod!

Az egész természet meghajlott az Úr akaratja előtt. A tavasz jött és el is tűnt, a virág virított és el is hervadt, minden, de minden változott a maga idejében, ebben a nagy természetben. Az Úristen jól ismerte az ember természetét, s szépszerivel meg is győzte Ádámot, hogy minden kezdetnek véginek is kell lenni. De Éva anyánk nem tudott semmit erről a törvényről. Egyszer éppen ott ült egy forrásnál, nézte magát annak a tükreben, midőn az Úristen odament hozzá, hogy őt is felvilágosítsa a változás törvényéről.

Éva anyánk keservesen zokogott, mikor az Úristen hozzá lépett.

- Miért sírsz, gyermekem? - kérde tőle szelíden az Úr.

Éva anyánk fölneézett az Úristenre, s a saját homlokára mutatott. Az Úr úgy tett, mintha nem is vett volna semmit észre.

- Nem értem, mit akarsz, mondd szóval, leányom - szólt az Úr.

- Nézz, uram, a homlokomra! - szólt Éva anyánk szepegve, s rámutatott homlokán egy-két ráncra.

- Én nem tudom elszenvetni ezeket a ráncokat!

És sírt tovább keservesen a hiú asszonyi állat.

- Ó, az kicsiség, leányom - mondá az Úr -, elmúlik az, egyet

se sírj, ne epekedj miatta.

Eleget beszélt az Úristen erre is, arra is, hogy hát a sima útból is lehet göröngyös, s a járt út is benőhet fűvel, de Éva anyánkat csak nem tudá megvigasztalni, egyre sírt, zokogott.

Az Úr, mikor látta, hogy minden beszéd haszontalan, elvesztette a békétűrést, s így szóla:

- Mondd meg, leányom, miért sírsz, ha megértetted engem!

Éva anyánk nagy felindulással azt válaszolá erre:

- Én értettelek meg téged?! Bizony nem értettelek meg én, Atyám! Nem is akarom megérteni soha, de soha a te törvényedet! Ezeket a csúnya ráncokat nem tűröm a homlokomon, ha még százezer törvényt csinálsz is!

S erre a felindult asszonyi állat nagy mérgében elájult. Az Úr pedig eltűnt, s többet nem is próbálta meg, hogy Éva anyánkat észre térítse.

Azóta ezer meg ezer esztendő jött és ment el, de Éva leányai sem különbek ősanyjuknál. Ők is, mint ősanyjuk a forrásnál, megállnak a tükör előtt, s ha arcukon egy ráncot pillantanak, nem az ember, de a mennybéli Úristen sem tudná megvigasztalni.

A TEJKÚT

Egyszer volt, hol nem volt, hetedhét országon is túl volt, volt egyszer egy király. Ennek a királynak egy olyan csodakútja volt, hogy csupa tejet forrott, s ha egy nap kimerték a tejet belőle, másnap reggel ismét tele volt csordultig. Nem is fürdött a király sohasem vízben, hanem tejben.

Egy reggel azonban nagy ijedten jelenti az inas, hogy egy csepp tej sincs a kútban.

Nagy haragra lobbant a király, s mindjárt megrendelte, hogy 12 katoná álljon istrázsát, s fogják el, aki a tejet kiissza.

Kimennek a katonák a kúthoz, ottan állnak, álldogálnak, s hát éjjélkor jön egy rettentő nagy óriás. Nem szól egy szót sem, csak nekidül a kútnak, s egy szempillantás alatt mind egy cseppig kiitta a tejet.

A katonáknak a nagy csudálkozástól szemük-szájuk tátva maradt. Meg sem merték szólítani az óriást, csak beszaladtak a királyhoz, s jelentették, hogy mi történt.

- Jól van - mondja a király -, csak menjetek vissza a kúthoz, s töltsétek tele jó erős szilvapálinkával, attól majd lerészegszik, akkor aztán vessétek tömlőbe.

A katonák úgy tettek, amint a király parancsolta. Teletöltötték a kútot szilvapálinkával, s várták az óriást.

Jött is az éjjélkor, s mintha ott sem lettek volna a katonák, nekihasalt a kútnak, s egy cseppeds cseppig megitta a szilvapálinkát. No, ha megitta, le is részegedett a sárga földig.

